

По тези съображения с точка 3 от инструкцията за попълване на форма 1—РН се изисква разходът на материалите, частично заменящи предвидения основен материал, да се дава отделно „в това число“, в колона 7 на формата.

Отклонение от плановата разходна норма предизвиква и бракуването на готовата продукция поради това, че се изразходва материал, срещу който не се отчита готова продукция. В старата инструкция не е изяснен въпросът за начина на отчитане материала, изразходван за бракувана продукция. Поради това липсва единство и в практиката. Някои предприятия възразяват против включването на материалите, изразходвани за бракуваната продукция. Мотивите им са, че включването на материали, изразходвани за бракуваната продукция, ще попречи при обосноваването на плана за материалното снабдяване, в който не се предвижда брак.

Правилно е материалите, изразходвани за бракувана продукция, да се отчитат във форма 1—РН поради следните причини:

Този начин на отчитане ще създаде известен стимул за намаляване на брака. От друга страна отчитането на материала, изразходван за бракуваната продукция, ще отрази действителните постижения на всяко предприятие в борбата за икономия на суровини и материали, горива и електроенергия.

В плановите разходни норми се предвиждат неизбежните загуби от фири, разпиляване, а някъде, с оглед на специфичните производствени условия, и на брак.

Организацията на производството, техниката и квалификацията на работниците са вече значително по-добри. Това дава отражение и върху намаляването на бракуваната продукция.

Горните съображения са взети пред вид при съставянето на формата и инструкцията за отчитане материалните разходни норми. Показателят „Количество на разходваните материали, горива и електроенергия“ в старите форми сега е разделен на две колони, а именно: „Фактически разход — всичко, включително материалите, изразходвани за бракувана продукция“ и „в т. ч. само за готовата продукция“ (без разхода за бракуваната продукция).

По такъв начин с новата форма 1—РН се разрешава въпросът за отчитане на материалите, изразходвани за бракуваната продукция. Новият показател ще улесни планиращите органи и висшестоящите организации при анализа на отчетните данни и обосноваването на плана за материалното снабдяване.

Една от главните причини за колебанията между отчетните и плановите данни в отчета за разходните норми е досегашният начин на отчитане груповите разходни норми. Това са нормите, отнасящи се за няколко асортимента готова продукция, включени в една номенклатурна позиция, за всеки от които има утвърдена отделна (индивидуална) норма.

Досега за утвърдена планова норма се приемаше средногодишната разходна норма, въз основа на която е изчислен годишният план за материалното снабдяване на предприятието. Тази средногодишна разходна норма е изградена въз основа на предвидения в плана асортимент на готовата продукция. По тази причина, когато не се изпълни производственият план по асортименти, получава се преразход или икономия на материали. Този преразход или икономия са фиктивни. Нещо повече, отчет-